

er kun glædeligt, at Statistisk Bureaus Arbejde er udvidet saa stærkt, og det er rigtigt, som der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, at et ydre Udtryk for denne overordentlig stærke Udvikling af Bureauets Virksomhed haves i Væksten af de af Bureauet udgivne Publikationer. Der er jo heller ingen Tvivl om, at Befolkningen i stigende Grad benytter sig af disse Publikationer og bruger — ja, man kan vel endogsaa nok sige en Gang imellem misbruger — de Tal, som kommer fra Bureauet. Forholdet er jo dette, at det Arbejde, som Statistisk Bureau præsterer, ikke altid er lige godt eller lige rigtigt. Der er Oplysninger, som Statistisk Bureau faar, som indtil det mindste Ciffer er rigtige og nøjagtige; der kunde nævnes en Række Forhold, som oplyses gennem Bureauets Arbejde, som endogsaa i Enkelt-hederné er ganske uangribelige. Men paa den anden Side er der ogsaa en Del Resultater, som, hvor omhyggeligt og for-træffeligt Arbejdet end gøres, ikke paa nogen Maade kan faa den Nøjagtighed som den Del af Arbejdet, jeg først om-talte, alt det, hvor man, til Trods for Nøjagtigheden og til Trods for Forespørgs-lernes Mængde, dog maa lade det bero paa et Skøn, der enten træffes af dem, der giver Oplysningerne, eller er et Skøn, som i sidste Instans maa træf-fes af de Embedsmænd i Statistisk Bureau, der fremkommer med de Resultater, som forelægges Offentligheden. Men den Del af Bureauets Virksomhed maa naturligvis Befolkningen, der bruger den, være noget varsom med. Jeg tror, at man fra Bu-reauets Side gør, hvad man kan, for at gøre det saa nøjagtigt som muligt; men det ligger naturligvis for en Del i Sagens Na-tur, at en fuldstændig Nøjagtighed ikke naas. Hvad jeg særlig vil sige, er dette, at vel skønner Offentligheden og Befolk-ningen paa alt dette, men det maa ikke købes ved, at man stiller for store Krav til Befolkningen. Det kan ikke nægtes, at i visse Henseender stilles der fra Stati-stisk Bureau ret store Fordringer med Hensyn til Oplysninger fra forskellige Side. Den nuværende højtærede Finans-minister og min Ringhed har haft et ikke saa lille Ansvar for § 40 i Toldloven af 5. Maj 1908; det er den, jeg særlig tænker paa. Der blev den Gang fra forskellige Sider rejst Indvendinger mod denne for en Toldlov her i Landet i alt Fald ganske nye Bestemmelse, og jeg maa tilstaa, at jeg ikke tillagde disse Indvendinger saa forskrækkelig stor Vægt; i alt Fald gik

jeg med til at danne et Flertal for Gen-nemførelsen af denne Paragraf. Skulde jeg have gjort det i Dag, er jeg ikke paa det rene med, om jeg vilde have gjort det samme. Jeg tror, at man burde have indskrænket Friheden til at spørge noget og derved have sparet store Kredse af Be-folkningen for et betydeligt, stort og tidt tidsspildende Arbejde, som i Virkeligheden ikke giver de paalidelige Oplysninger, man kunde ønske at faa. Nu er det ganske vist Generaltolddirektoratet, der siger: Saaledes skal der spørges. Men de Op-lysninger, der er Følger af Forespørgs-lerne, sendes jo direkte ind til Statistisk Bureau; det er en Del af de primære Op-lysninger, der tales om i Bemærkningerne til Lovforslaget, og som altsaa forøger Bureauets Arbejde, idet man fuldstændig maa bearbejde dem deroppe. Hensigten med mine Bemærkninger her er altsaa den at henstille til den højtærede Finans-minister, at man gennem den Del af Ad-ministrationen, der staar til hans Raadig-hed, ikke stiller større Krav til Befolk-ningen, til Erhvervslivet, end højst nød-vendigt, at man ikke kommer med Spørgsmaal, der er blot nogenlunde over-flødige og giver de paagældende et urime-ligt stort Arbejde.

Finansministeren (N. Neergaard):

Det ærede Medlem, der nu satte sig (Hey), har jo ganske Ret i, at der er en stærkt voksende Efterspørgsel og Trang til Sta-tistik, og at dette medfører, at der ofte stilles Statistikkens Opgaver, som den ikke kan løse med fuld Nøjagtighed, hvor der altsaa bliver Tale om et Skøn. Men jeg skal erindre om, at den Art Opgaver, af hvilke der jo stilles Statistisk Bureau for-skellige, stilles det i særlig Grad af selve den høje Rigsdag. Der stilles ofte fra Rig-sdagens Side Spørgsmaal, som er meget vanskelige at besvare, og overfor hvilke Statistisk Bureau maa væbne sig med en Erklæring om, at med fuld Nøjagtighed kan dette eller hint Forhold ikke oplyses, men at meget maa hero paa et Skøn, og man kan da ikke bebrejde Bureauet, at der, naar saadanne Forbehold tages, ogsaa i visse af Besvarelserne kan være dette eller hint, som kan underkastes Tvivl. Jeg forstod dog heller ikke det ærede Medlem saale-des, at han gennem sine Ytringer vilde rette nogen Bebrejdelse mod Bureauet i saa Henseende. (Hey: Nej).

Med Hensyn til § 40 i Toldloven da maa den udføres, saa længe vi har den, men jeg er ganske enig med det ærede